

การรับสมัครเกษตรกร ปี ๒๕๖๑

คุณสมบัติของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๑. เกษตรกรมีความมุ่งมั่นและตั้งใจผลิตข้าวในระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand)
๒. มีรายชื่อในทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) หรือถ้าไม่มีให้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร (๑ ทบก. จะได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนไม่เกิน ๑๕ ไร่)

เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ

๑. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีสมาชิกจำนวน ๕ คนขึ้นไป (มากกว่า ๕ คนได้) เพื่อเหมาะสมในการจัดทำระบบควบคุมภายในแบบกลุ่ม และการบริหารจัดการการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐาน
๒. มีพื้นที่ของกลุ่มรวมกันไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ไร่ (มากกว่า ๑๐๐ ไร่ได้) อยู่ในชุมชนเดียวกันหรือในบริเวณใกล้เคียงกัน และอยู่ในตำบลเดียวกัน
๓. พื้นที่เข้าร่วมโครงการต้องไม่ได้รับการรับรองการผลิตข้าวตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ใดๆ (กรณีเกษตรกรมีใบรับรองยังคงอายุการรับรองอยู่ และมีความต้องการขยายพื้นที่/หรือเพิ่มจำนวนแปลงสามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ โดยแปลงที่เข้าร่วมนั้นต้องยังไม่ได้รับการรับรอง)
๔. มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (เช่น อ่างน้ำฝั้น สระน้ำ คูคลอง บ่อน้ำ บ่อบาดาล เป็นต้น) หรือแหล่งน้ำที่มีความเหมาะสมกับการผลิตข้าวอินทรีย์
๕. พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ หรือพื้นที่ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่มีสิทธิ์รับรอง โดยชื่อที่ระบุในเอกสารสิทธิ์จะต้องเป็นชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือมีเอกสารรับรองจากเจ้าของเอกสารสิทธิ์
๖. จัดทำรายละเอียดข้อมูลการปลูกข้าวอินทรีย์ของกลุ่ม แยกรายแปลง(หากเข้าร่วมโครงการมากกว่า ๑ แปลง) ที่ตั้งแปลง พื้นที่ปลูกข้าว พันธุ์ข้าวที่ปลูก
๗. ต้องผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command)
๘. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการที่เป็นสมาชิกนาแปลงใหญ่ ให้คงสภาพความเป็นสมาชิกนาแปลงใหญ่ไว้ และให้เกษตรกรเลือกรับการสนับสนุนที่เข้าช่องทางใดทางหนึ่งเพียงอย่างเดียว
๙. หากเกษตรกรยกเลิกการเข้าร่วมโครงการหลังจากได้รับเงินสนับสนุนแล้วเกษตรกรจะไม่สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการนี้ได้

คำชี้แจงเพิ่มเติม ข้อ (๖) แปลงนาอินทรีย์ หมายถึง พื้นที่ที่ติดกันเป็นผืนเดียวกัน ซึ่งอาจปลูกข้าวหลายพันธุ์ใน ๑ แปลง ให้ระบุพื้นที่ปลูกแต่ละพันธุ์ด้วย แต่การจัดการข้าวพันธุ์หนึ่งต้องไม่มีผลกระทบต่อข้าวอีกพันธุ์หนึ่ง

ปรับปรุง ปี ๒๕๖๑

คำชี้แจงคุณสมบัติและเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ

คุณสมบัติของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

1. เกษตรกรมีความมุ่งมั่นและตั้งใจผลิตข้าวในระบบเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (Organic Thailand)

คำชี้แจง : เกษตรกรจะต้องมีความเข้าใจว่าระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) มีข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ อาทิเช่น ปัจจัยการผลิตที่ใช้ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้ตรวจประเมินและเป็นไปตามข้อกำหนด มีแนวกันชน ป้องกันการปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงข้างเคียง เช่น คั่นนากว้าง มีต้นไม้ปลูกบนคันนาหรือการใช้พื้นที่นาบางส่วนเป็นแนวกันชน และมีการตรวจสอบรับรองโดยผู้ตรวจประเมินกรมการข้าว ตลอดต่อเนื่อง 3 ปี ในรูปแบบของระบบกลุ่ม ซึ่งกลุ่มต้องมีความเข้มแข็ง สมาชิกมีการตรวจสอบกันเองภายในกลุ่ม ดังนั้น เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องมุ่งมั่น ตั้งใจ เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบอินทรีย์ มีการปรับปรุงบำรุงดิน ผลผลิตจะค่อยๆเพิ่มขึ้นและที่สำคัญจะต้องผ่านการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายในเวลา 3 ปี

2. มีรายชื่อในทะเบียนเกษตรกร (ทบก) หรือถ้าไม่มีให้มาขึ้นทะเบียนเกษตรกร

คำชี้แจง : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องมีชื่อใน ทบก. ในฐานะผู้ขึ้นทะเบียนกรณีเป็นสมาชิกในครัวเรือนให้ทำการปรับปรุงข้อมูลเป็นผู้ขึ้นทะเบียนโดย 1 ทบก. จะสมัครได้ 1 ราย เมื่อสมัครต้องมีสำเนาเอกสารแสดงให้เป็นหลักฐาน แต่หากยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้ไปขึ้นกับสำนักงานเกษตรอำเภอได้โดย 1 ครัวเรือน หรือ 1 ทบก. จะได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนไม่เกิน 15 ไร่ เท่านั้น แต่เกษตรกรสามารถนำพื้นที่นาเข้าร่วมโครงการได้มากกว่า 15 ไร่ ขึ้นกับพื้นที่นาที่ต้องการผลิตในระบบอินทรีย์

เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการ

1. เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีสมาชิกจำนวน 5 คนขึ้นไป (มากกว่า 5 คนได้) เพื่อเหมาะสมในการจัดทำระบบควบคุมภายในแบบกลุ่ม และการบริหารจัดการการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐาน

คำชี้แจง : เกษตรกรรวมกลุ่มมีสมาชิกรวมกัน 5 คนขึ้นไป เจ้าหน้าที่ควรให้คำแนะนำเกษตรกรรวมกลุ่มมากกว่า 5 คน แต่ไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป แนะนำควรมีประมาณ 20 – 30 คนต่อกลุ่ม การส่งเสริมระบบกลุ่มจะมีการบริหารจัดการภายในกลุ่มด้วยระบบควบคุมภายใน ตามหลักการมาตรฐานกลุ่มต้องมี 5 คนเป็นอย่างน้อย (มีมากกว่า 5 คนได้) การตรวจรับรองระบบกลุ่มจะมีการสุ่มตรวจสมาชิกตามความเสี่ยง โดยผู้ตรวจประเมินกรมการข้าว หากสมาชิกรายที่ถูกสุ่มตรวจไม่ผ่านการตรวจรับรองจะมีผลให้กลุ่มนั้นไม่ผ่านการรับรองทั้งกลุ่ม การมีสมาชิกมากกว่า 5 คนขึ้นไป ทำให้กลุ่มมีโอกาสคงอยู่ตามเกณฑ์กำหนด 5 ราย ตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่เข้าร่วมโครงการ

2. มีพื้นที่ของกลุ่มรวมกันไม่ต่ำกว่า 100 ไร่ (มากกว่า 100 ไร่ได้) อยู่ในชุมชนเดียวกันหรือในบริเวณ ใกล้เคียงกัน และอยู่ในตำบลเดียวกัน

คำชี้แจง : พื้นที่ปลูกข้าวของสมาชิกภายในกลุ่ม ควรมีมากกว่า 100 ไร่ และสมาชิกแต่ละรายควรมีแปลงไม่เกิน 2 แปลง พื้นที่นาติดกันนับเป็นแปลงเดียว ถ้านาแยกกันนับเป็นคนละแปลง เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขโครงการที่กลุ่มจะต้องมีพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 100 ไร่ ตลอด 3 ปี ที่เข้าร่วมโครงการ โดยปีแรกพื้นที่ทุกแปลงจะถูกประเมินเบื้องต้นตามข้อกำหนด เพื่อประเมินความพร้อมของพื้นที่และเกษตรกรก่อนเข้าสู่การรับรองระบบกลุ่มในปีถัดไป ซึ่งพื้นที่ของกลุ่มที่สมัครเข้าร่วมโครงการในปีแรกแล้วไม่สามารถขยายเพิ่มพื้นที่ในปีถัดไปได้ ดังนั้นการมีพื้นที่เข้าร่วมโครงการมากกว่า 100 ไร่ จะทำให้กลุ่มมีโอกาสคงอยู่ตามเกณฑ์กำหนด 100 ไร่ ได้

3. พื้นที่เข้าร่วมโครงการต้องไม่ได้รับการรับรองการผลิตข้าวตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ใดๆ (กรณีเกษตรกรมีใบรับรองยังคงอายุการรับรองอยู่ และมีความต้องการขยายพื้นที่/หรือเพิ่มจำนวนแปลงสามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้โดยแปลงที่เข้าร่วมนั้นต้องยังไม่ได้รับการรับรอง)

คำชี้แจง : พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ จะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ใดๆ ไม่ว่าจะ เป็น Organic Thailand หรือ มาตรฐานสากล กรณีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองระยะปรับเปลี่ยนถือว่ายังไม่ได้การรับรองตามมาตรฐาน สามารถเข้าร่วมโครงการได้ หรือเกษตรกรที่มีใบรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์หรือมาตรฐานสากล ที่ยังคงอายุรับรองอยู่ หากต้องการเข้าร่วมโครงการสามารถนำแปลงใหม่ที่ยังไม่ได้รับการรับรองเข้าร่วมโครงการได้หรือแปลงระยะปรับเปลี่ยนก็สามารถจะเข้าร่วมโครงการได้

4. มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (เช่น อาศัยน้ำฝน สระน้ำ คูคลอง บ่อน้ำ บ่อบาดาล เป็นต้น) หรือแหล่งน้ำที่มีความเหมาะสมกับการผลิตข้าวอินทรีย์

คำชี้แจง : มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ หรือแหล่งน้ำที่มีความเหมาะสมกับการผลิตข้าวอินทรีย์ เช่น อาศัยน้ำฝน น้ำบ่อ น้ำบาดาล สระน้ำ กรณีแหล่งน้ำชลประทานจะต้องมีการขุดเป็นสระเก็บกักน้ำและมีการบำบัดโดยปลูกพืชน้ำที่ช่วยดูดซับสารพิษ รวมทั้งจะต้องมีการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ เพื่อดูความเหมาะสมในการใช้เพื่อผลิตข้าวอินทรีย์ กรณีน้ำที่ไหลผ่านเข้าแปลงนา หากไหลผ่านแปลงนาที่ใช้สารเคมีจะต้องมีการจัดการทำแนวกันชน ไม่ให้น้ำจากแปลงใช้สารเคมีไหลเข้าแปลงนาอินทรีย์ได้

5. พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ หรือพื้นที่ที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหน่วยงานที่มีสิทธิ์รับรอง โดยชื่อที่ระบุในเอกสารสิทธิ์จะต้องเป็นชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือมีเอกสารรับรองจากเจ้าของเอกสารสิทธิ์

คำชี้แจง : พื้นที่มีเอกสารสิทธิ์ เช่น โฉนดที่ดินเกษตรกรต้องระบุจำนวนพื้นที่ปลูกข้าว อาจไม่เต็มพื้นที่ในโฉนดที่นำมาแสดง โดยชื่อในโฉนดต้องเป็นชื่อผู้ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ หรือทายาทหรือคู่สมรส หรือพ่อแม่ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

- น.ส.2 ,น.ส.3 ,น.ส.3ก ชื่อในเอกสารจะต้องตรงกับผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ ถ้าไม่ตรงแต่เป็นทายาทหรือคู่สมรสหรือพ่อแม่ ที่ถูกต้องตามกฎหมายได้

- เอกสารรับรองที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการรับรองมาตรฐาน กรณีที่ดินมีเจ้าของให้รับรองโดยเจ้าของที่ดิน

- สัญญาเช่าที่ดิน ต้องมีสำเนาหรืออ้างอิงประเภทและเลขหนังสือแสดงสิทธิ์ในที่ดินประกอบ หรือมีหนังสือยินยอมการใช้ประโยชน์ที่ดิน

- ส.ป.ก.4-01 ต้องเป็นชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ หรือทายาทโดยธรรม หรือคู่สมรส หรือพ่อแม่

- ปส.23,ก.ส.น.5,น.ค.3,ส.ค.1 ต้องเป็นชื่อผู้เข้าร่วมโครงการหรือทายาทโดยธรรม

กรณีสัญญาเช่าที่ดินหรือหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดิน ควรทำสัญญาตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่เข้าร่วมโครงการเพื่อบั่นใจว่าจะดำเนินการได้ต่อเนื่องตลอด 3 ปี

6. จัดทำรายละเอียดข้อมูลการปลูกข้าวอินทรีย์ของกลุ่ม แยกรายแปลง (หากเข้าร่วมโครงการมากกว่า 1 แปลง) ระบุที่ตั้งแปลง พื้นที่ปลูกข้าว พันธุ์ข้าวที่ปลูก

คำชี้แจง : เกษตรกรสมาชิกทุกรายให้จัดทำรายละเอียดพื้นที่ปลูกข้าว ไม่ใช่พื้นที่เต็มตามที่ระบุในเอกสารสิทธิ์ให้ระบุเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวเท่านั้น พันธุ์ข้าวที่ปลูก หากมีแปลงนาไม่ติดกันให้แยกข้อมูลรายแปลง และแปลงนาติดกันนับเป็นแปลงเดียว อาจปลูกข้าวต่างพันธุ์ได้ให้ระบุพื้นที่ปลูกข้าวแต่ละพันธุ์ ในแบบฟอร์ม ขอ. 1

7. ต้องผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command)

คำชี้แจง : กลุ่มเกษตรกรที่ประสงค์สมัครเข้าร่วมโครงการ จะต้องผ่านความเห็นชอบและรับรองจาก คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบบเบ็ดเสร็จ (SC) แต่ละจังหวัด โดยมีรายงาน การประชุม SC ที่มีมติรับรอง พร้อมรายชื่อกลุ่ม ชื่อเกษตรกร ข้อมูลเกษตรกรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ครบถ้วน ถูกต้อง สมบูรณ์ กรรมการข้าวจึงพิจารณาเข้าร่วมโครงการในช่วงเวลาที่กำหนด หากข้อมูลไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ อาจไม่ได้รับการพิจารณาให้เข้าร่วมโครงการในปี 2561

8. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการที่เป็นสมาชิกนาแปลงใหญ่ ให้คงสภาพความเป็นสมาชิก นาแปลงใหญ่ไว้ และให้เกษตรกรเลือกรับการสนับสนุนที่เข้าช่องทางใดทางหนึ่งเพียงอย่างเดียว

คำชี้แจง : หากเกษตรกรที่สมัครเข้าโครงการเป็นสมาชิกนาแปลงใหญ่ ซึ่งมีการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ เช่นเดียวกับโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ให้เกษตรกรรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ จากโครงการเพื่อไม่ให้มีการสนับสนุนซ้ำซ้อน ซึ่งโครงการมีแผนการสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรปี 2561 ในปี 2563

9. หากเกษตรกรยกเลิกการเข้าร่วมโครงการหลังจากได้รับเงินสนับสนุนแล้วเกษตรกรจะไม่สามารถ สมัครเข้าร่วมโครงการนี้ได้อีก

คำชี้แจง : เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และได้รับเงินอุดหนุนจากโครงการแล้ว ประสงค์จะขอยกเลิก การเข้าร่วมโครงการ กรณีนี้จะไม่สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้อีก แต่หากมีการยกเลิกการเข้าร่วมโครงการ ก่อนการรับเงินอุดหนุน กรณีเช่น ไม่ผ่านการประเมินเบื้องต้นในปีแรกเมื่อแก้ไขข้อบกพร่องได้แล้วสามารถ สมัครเข้าร่วมโครงการได้ในปีถัดไป

คู่มือเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประกอบการรับสมัครเกษตรกร ปี 2561

1. ใบสมัครเข้าร่วมโครงการ

กลุ่มเกษตรกรที่จะสนใจเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ปี 2561 ติดต่อขอรับใบสมัครได้ที่ ศูนย์วิจัยข้าวหรือศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวในพื้นที่ หรือ ดาวน์โหลดได้ที่ brpd.ricethailand.go.th

ประเภทกลุ่มที่สมัครให้เลือกได้อย่างเดียว

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเตรียมความพร้อม คือ เกษตรกรที่รวมกลุ่มมีพื้นที่แปลงอยู่ในชุมชนเดียวกัน เริ่มปลูกข้าวในระบบอินทรีย์ แต่ยังไม่มีการบริหารจัดการกลุ่มด้วยระบบควบคุมภายใน (ไม่มีระบบ ICS)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มพร้อมตรวจรับรองระบบกลุ่มเข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยน คือ เกษตรกรที่รวมกลุ่มกัน มีระบบการบริหารจัดการกลุ่มด้วยระบบควบคุมภายใน มีเอกสารคู่มือระบบควบคุมภายในใช้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ระยะปรับเปลี่ยน

กรณีกลุ่ม 1 ต้องจัดส่งเอกสาร แบบ ขอ.1 ขอ.2 ขอ.3 โดยแนบสำเนาบัตรประชาชน สำเนาเอกสารสิทธิ สำเนาหน้าสมุดบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. ที่บัญชีมีการเคลื่อนไหว สำเนาทะเบียนเกษตรกร (มีชื่อขึ้นทะเบียนหลัก) หากเป็นสมาชิกในครัวเรือน ขอให้ปรับปรุงข้อมูลเป็นผู้ขึ้นทะเบียนหลัก

กรณีกลุ่ม 2 จัดส่งเอกสารเช่นเดียวกับกลุ่ม 1 และสำเนาคู่มือระบบควบคุมภายในของกลุ่ม

ประธานหรือรองประธานเป็นผู้ลงนามในใบสมัครเข้าร่วมโครงการ

2. แบบ ขอ.1 เป็นแบบรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ต้องมีการกรอกให้ครบถ้วน

2.1 เจ้าหน้าที่แนะนำเกษตรกรรวมกลุ่มในชุมชนเดียวกัน หรือตำบลเดียวกัน กรณีพื้นที่แปลงใกล้เคียงกัน แต่อยู่ ต่างตำบล หรือต่างอำเภอ ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมพิจารณาเสนอคณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัด ไม่แนะนำ ให้เกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียงรวมกลุ่มเดียวกัน

2.2 จำนวนสมาชิกกลุ่มที่สมัครเข้าร่วมโครงการควรมากกว่า 5 ราย พื้นที่ปลูกควรมากกว่า 100 ไร่ และควรแนะนำเกษตรกรให้เข้าใจกระบวนการผลิตข้าวอินทรีย์แบบกลุ่ม และคำนึงถึงการเข้าร่วมโครงการ ต่อเนื่องตลอด 3 ปี ตามขั้นตอนในปี 1 (การประเมินเบื้องต้น) ตรวจประเมินข้อกำหนด 5 ข้อ ปี 2 (การรับรอง ระยะปรับเปลี่ยน) ตรวจรับรองมาตรฐานมีข้อกำหนด 9 ข้อ และต้องมีการตรวจระบบควบคุมภายในกลุ่ม ก่อนตรวจแปลงเกษตรกร ปี 3 (การรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์) มีข้อกำหนด 9 ข้อ ซึ่งนอกจากเกษตรกร ผ่านตามข้อกำหนดมาตรฐานข้าวอินทรีย์แล้วกลุ่มต้องผ่านหลักเกณฑ์เงื่อนไขโครงการ (5 ราย 100 ไร่) ตลอดทั้ง 3 ปี ทั้งการประเมินเบื้องต้นหรือตรวจรับรองตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์

2.3 การตั้งชื่อกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หากไม่ได้เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว แนะนำให้ใช้ชื่อ “กลุ่มข้าวอินทรีย์บ้าน.....” เพื่อให้ชื่อกลุ่มเป็นรูปแบบเดียวกัน

2.4 ข้อมูลแปลงปลูกข้าว สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกรายต้องลงข้อมูลจำนวนแปลง/พื้นที่ปลูกข้าวและ พันธุ์ข้าวที่ปลูก หากพื้นที่แปลงติดกันถือเป็นแปลงเดียวกัน หากพื้นที่ไม่ติดกันแต่ที่ตั้งแปลงอยู่ในชุมชนเดียวกัน ให้นำแยกแปลง พันธุ์ข้าวที่ปลูกในโครงการข้าวอินทรีย์สามารถปลูกข้าวได้หลายพันธุ์ในแปลงเดียวกันโดย เกษตรกรแต่ละรายจะต้องระบุพื้นที่ปลูกข้าวและพันธุ์ข้าวที่ปลูกแยกกรายแปลง (ตามตัวอย่างที่แนบ)

2.5 เอกสารสิทธิ์ที่สามารถขอรับรองมาตรฐานอินทรีย์ได้ ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส.2 น.ส.3 น.ส.3ก (ชื่อในเอกสารต้องตรงกับชื่อผู้ขอเข้าร่วมโครงการ ถ้าไม่ตรงแต่เป็นชื่อทายาทโดยธรรม หรือ คู่สมรส หรือพ่อ-แม่ สามารถใช้ได้) กรณีเอกสารสิทธิ์ที่เป็นสัญญาเช่าที่ดินต้องมีสำเนาหรืออ้างอิงประเภทและเลขหนังสือแสดงสิทธิ์ ในที่ดิน ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส.2 น.ส.3 น.ส.3ก ประกอบการทำสัญญาเช่าหรือหนังสือยินยอมการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือเอกสารรับรองจากจังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้มีอำนาจในพื้นที่ ตรวจสอบและลงนามในหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการรับรองมาตรฐาน หรือหนังสือยินยอมให้ใช้ที่ดิน (สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ)

2.6 เลขบัญชี ธ.ก.ส. ของเกษตรกร จะต้องเป็นเลขบัญชี 12 หลัก และบัญชีจะต้องมีการเคลื่อนไหว ภายในช่วง 6 เดือน จึงจะสามารถโอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรได้

2.7 ประธานกลุ่มหรือรองประธานกลุ่มเป็นผู้ลงชื่อรับรองข้อมูลของสมาชิกกลุ่ม และสมาชิกทุกราย จะต้องลงนามกำกับทุกราย

3. แบบ ขอ.2

เจ้าหน้าที่ที่รับสมัครจะต้องให้คำแนะนำกับกลุ่มเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการจะต้องมีการกำหนด บทบาทของสมาชิกภายในกลุ่มตามโครงสร้างกลุ่มระบบควบคุมภายในให้เหมาะสม ซึ่งแต่ละตำแหน่ง มีหน้าที่ ดังนี้

ประธานกลุ่ม มีหน้าที่

1. จัดโครงสร้างองค์กร
2. วางนโยบายและแผนดำเนินงานของกลุ่ม
3. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สมาชิกของกลุ่มปฏิบัติตามนโยบาย แนวทาง หรือแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม ตามข้อกำหนดของกลุ่มหรือข้อกำหนดอื่นๆ
4. ควบคุมการดำเนินงานของสมาชิกให้การผลิตเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
5. อนุมัติคู่มือการจัดการระบบควบคุมภายใน และแบบฟอร์มต่างๆ ของกลุ่ม
6. ร่วมกับผู้ประสานงานระบบควบคุมภายในประเมินความเสี่ยงสำหรับแปลงใหม่ ก่อนรับเข้า เป็นสมาชิกกลุ่ม (ซึ่งต้องดำเนินการก่อนสมัครเข้าร่วมโครงการในปีแรก)
7. เป็นผู้ลงนามในการทำสัญญาต่อระหว่างกลุ่มกับผู้ประกอบการในโครงการเชื่อมโยงการตลาด ข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจร ของกรมการข้าว

ผู้ประสานงานระบบควบคุมภายใน มีหน้าที่

1. จัดทำ แก้ไขเอกสารคู่มือการจัดการระบบควบคุมภายในและแบบฟอร์มต่างๆ
2. ขึ้นทะเบียนสมาชิก และจัดเก็บใบสมัครสมาชิกกลุ่ม ทะเบียนเกษตรกร และลงบันทึกผลการฝึกอบรม
3. จัดทำแผนการตรวจสอบแปลง และประสานงานนัดหมายภายในกลุ่ม
4. เป็นตัวแทนกลุ่มทำการประสานงานระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับหน่วยงานอื่นๆ
5. ร่วมกับประธานกลุ่มประเมินความเสี่ยงสำหรับแปลงใหม่ ก่อนรับเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม (ต้องดำเนินการก่อนสมัครเข้าร่วมโครงการในปีแรก)

6. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และผลการประชุมให้ประธานกลุ่มรับทราบดำเนินงานในการจัดทำ และเก็บรักษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุม

คณะกรรมการตรวจสอบแปลงภายใน มีหน้าที่

1. ทำการตรวจสอบแปลงสมาชิกกลุ่ม ที่อยู่ในระบบมาตรฐานข้าวอินทรีย์ แผนควบคุมการผลิตและกฎ ระเบียบต่างๆ ของกลุ่ม

2. แจ้งผลการตรวจสอบแปลงต่อสมาชิก คณะกรรมการรับรอง และที่ปรึกษาด้านระบบ

3. ติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องของการผลิตที่พบจากการตรวจสอบแปลง

คณะกรรมการรับรอง มีหน้าที่

1. ร่วมประชุมคณะกรรมการรับรองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หลังการตรวจสอบแปลงเสร็จสิ้น

2. ร่วมตัดสินใจ หรือลงโทษเกษตรกรตามเงื่อนไขที่กลุ่มกำหนดขึ้น

3. พิจารณาผลการตรวจสอบแปลง และลงมติให้การรับรองสมาชิกของกลุ่ม

4. แจ้งผลการพิจารณาให้สมาชิกผู้รับการตรวจทราบ

4. แบบ ขอ.3

รายการประเมินตนเองของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการประเมินตนเอง ว่ามีความพร้อมในการเข้าร่วมกลุ่มในการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ และมีกระบวนการบริหารจัดการในรูปแบบกลุ่ม โดยเกษตรกรลงนามกำกับในเอกสาร พร้อมพยานลงนามกำกับ 2 ราย

เอกสารแบบ ขอ.3 สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเอกสารในการพิจารณาความพร้อมของเกษตรกร และความเสียงของพื้นที่ในการผลิตข้าวอินทรีย์ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ มกษ. 9000 เล่ม 1 และเล่ม 4

5. การจัดส่งเอกสารใบสมัคร

เกษตรกรส่งใบสมัครแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด ศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ภายในเวลาที่กำหนดซึ่งหน่วยงานที่รับใบสมัคร รวบรวมเอกสารจัดส่งให้ ศูนย์วิจัยข้าว หรือ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ในพื้นที่ เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนนำเสนอให้ คณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัดพิจารณาต่อไป (รายละเอียดตามแผนการรับสมัครเกษตรกร ปี 2561)

6. การตรวจสอบเอกสารเบื้องต้น

เจ้าหน้าที่ศูนย์วิจัยข้าว/ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูล และเอกสารของกลุ่มเกษตรกรจะต้องพิจารณาเอกสารประกอบการสมัครว่ามีความถูกต้องครบถ้วน ตามเงื่อนไขที่กำหนด หากเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วนให้แจ้งหน่วยงานที่รับใบสมัครเพื่อแจ้งเกษตรกรแก้ไขต่อไป

กลุ่มเกษตรกรที่มีเอกสารสมบูรณ์ ให้จัดทำไฟล์ข้อมูลตามแบบสรุปกลุ่มเกษตรกรรายจังหวัด (สรุปปะหน้า) และสรุปแบบ ขอ.1 (ศวข./ศมข.) เพื่อเสนอคณะทำงานข้าวอินทรีย์จังหวัดพิจารณาเสนอคณะ SC ต่อไป